

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА
ДЛЯ ВИХОДУ НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ**

Станкевич К. Є.

*здобувачка вищої освіти другого (магістерського рівня)
за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Рассадинова С. І.

*кандидат економічних наук, доцент,
старший науковий співробітник,
доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

У сучасному світі особливо актуальним постає питання ефективного функціонування економічних суб'єктів – країн, підприємств, господарств та робочої сили. Внаслідок глобалізаційних змін, особливо актуальним постає питання удосконалення системи управління фінансово-економічною безпекою підприємств. Адже в умовах економічної нестабільності, до яких насамперед слід віднести: повномасштабну військову агресію Росії проти України, нестабільність світової економіки, гібридні загрози, непередбачуваність розвитку національної економіки, посилення конкуренції, пришвидшення технологічних змін, розрив традиційних зв'язків, економічні санкції, тероризм, політичні переслідування, техногенні катастрофи, природні катаклізми, глобальна нерівність економічного і соціального розвитку, необхідно забезпечувати вихід економіки до міжнародного рівня. В умовах постійного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз вони потребують гнучкості й здатності швидко реагувати на виклики. Здатність до адаптації та трансформації відіграє ключову роль у забезпеченні фінансово-економічного розвитку та успіху на міжнародних ринках [1].

Фінансово-економічна безпека – це основа міжнародної стратегії підприємств. Успішне освоєння міжнародних ринків можливе лише за умови надійної фінансово-економічної безпеки, що дає змогу підприємству протистояти ризикам глобального середовища [2].

Система фінансово-економічної безпеки підприємства включає в себе ряд організаційних, правових, фінансових та управлінських рішень, спрямованих на виявлення, оцінку та нейтралізацію внутрішніх і зовнішніх загроз у кризових умовах, особливу увагу слід приділяти:

- оперативному управлінню фінансовими потоками;
- диверсифікації джерел фінансування;
- антикризовому плануванню;
- захисту комерційної інформації та активів;
- підвищенню прозорості та адаптивності.

Для виходу на міжнародний ринок підприємство повинно мати конкурентоспроможний продукт, надійну систему фінансового моніторингу, ризик-менеджменту та стратегічного планування. Удосконалення зазначеної системи сприятиме:

- зміцненню ділової репутації;
- підвищенню інвестиційної привабливості;
- зменшенню витрат, пов'язаних із валютними та кредитними ризиками;
- забезпеченню стійкого розвитку навіть у турбулентному зовнішньому середовищі.

Удосконалення системи безпеки – шлях до інвестиційної привабливості. Прозоре управління фінансами, антикризове планування та фінансова стійкість підвищують довіру міжнародних партнерів та інвесторів.[3]

Впровадження економічної безпеки здійснюється за певної послідовності дій, які можуть реалізовуватись як поетапно, так і паралельно зокрема:

1. Створення необхідної бази корпоративних ресурсів, таких як капітал, трудові ресурси, правова база, інформаційні системи, технології та обладнання.

2. Стратегічне прогнозування та планування економічної безпеки з урахуванням основних функціональних напрямів.

3. Розробка стратегічних планів фінансово-господарської діяльності підприємства.

4. Загальнотактичне планування економічної безпеки за окремими функціональними аспектами.

5. Розробка тактичних планів фінансово-господарської діяльності.

6. Оперативне управління фінансовими та господарськими процесами підприємства.

7. Проведення функціонального аналізу поточного рівня економічної безпеки.

8. Комплексна оцінка досягнутого рівня економічної безпеки [4].

Фінансово-економічна безпека підприємства дозволяє мінімізувати наслідки кризових явищ та забезпечити довгострокову конкурентоспроможність.

Інструменти забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємства представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Інструменти фінансово-економічної безпеки

Інструменти	Ціль	Плюси	Мінуси	Приклад
Фінансове планування	Оптимізувати ресурси	Контрольованість витрат	Організаційна складність	Планування витрат бюджету
Кредитний менеджмент	Контролювати боргову діяльність	Зменшення фінансових витрат	Необхідність контролю	Контроль дебіторів
Аналіз даних	Оцінка ефективності	Оптимізація управління	Додатковий час для аналізу	Ліквідність коштів підприємства
Страховання ризику	Захист від ризиків	Зниження збитків	Витрати на страхування	Захищеність фінансів
Диверсифікація активів	Зменшення збитків	Інвестиційний захист	Трудомісткість організації	Збільшення доходу

Розроблена автором на основі [5]

Таким чином, результатами таблиці 1 визначено, що фінансове планування зменшує витрати, страхування ризиків покращує фінансову стабільність, диверсифікація активів гарантує стабільний дохід, аналіз фінансових показників підвищує стійкість, а кредитний менеджмент покращує оборотність.

Багатокритеріальний вибір заходів в процесі управління фінансовою безпекою підприємств має основні критерії вибору:

1. Економічна доцільність – співвідношення витрат на очікуваний економічний результат.
2. Рівень зниження фінансових ризиків – здатність зменшувати зовнішні та внутрішні загрози.
3. Термін реалізації – необхідний час для очікуваного результату.
4. Гнучкість та адаптивність – здатність швидкого прийняття рішень до змін навколишнього середовища.
5. Організаційна складність впровадження – технічні, кадрові та ресурсні обмеження.

Отже, фінансово-економічна безпека є невід'ємною частиною виходу на міжнародний ринок. Вона захищає підприємство від ризиків різного походження. Ефективне управління фінансово-економічною безпекою

підприємства потребує системного та поетапного підходу, що охоплює діагностику поточного стану, стратегічне планування, впровадження відповідних інструментів і механізмів, а також постійне вдосконалення й адаптацію до змін зовнішнього середовища.

Фінансово-економічна безпека підприємства є гарантією для економічного росту, привабливості інвестицій та довгострокового функціонування. Розвиток системи управління допомагає у зростанні прибутку, покращенні оборотності та модернізує виробництво.

Література:

1. Возняк Г. В. Підприємницькі активи територіальних громад в умовах війни: нові виклики та проблеми управління. *Фінанси України*. 2022. № 3. С. 38–52.
2. Гринчак Н. І. Фінансова безпека підприємства: сучасні загрози та механізми забезпечення. Київ. 2020. С. 75–123.
3. Дьяків С. І. Антикризове управління підприємством в умовах економічної нестабільності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Економіка* 32(2). 2020. С. 115–120.
4. Хацер М. В. Трансформація процесів планування та управління фінансами підприємств як реакція на економічні виклики. *Менеджмент та підприємництво: тренди розвитку*. № 4(26). 2023. С. 106–114.
5. Boikos, S., Panagiotidis, T., Voucharas, G. Financial development, reforms and growth. *Economic Modelling*, 108 p. 2022.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-522-1-55>

СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОЇ РОЛІ ДЕРЖАВИ В РИНКОВИХ УМОВАХ

Фещук В. К.

аспірант

Класичний приватний університет

м. Запоріжжя, Україна

Актуальність дослідження економічної ролі держави в ринкових умовах зумовлена рядом факторів, серед яких вирізняються трансформаційні процеси, що відбуваються в світі під впливом глобалізації, цифровізації та перманентних соціально-економічних криз, зокрема в умовах воєнного стану у нашій країні. Сучасна економіка є